

Chân lý của Cách mạng Tháng Mười Nga vẫn sáng mãi

PGS, TS. PHẠM MINH SƠN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: phamminhson@ajc.edu.vn

Nhận ngày 05 tháng 9 năm 2023; chấp nhận đăng tháng 11 năm 2023.

Tóm tắt: Cách đây 106 năm tại nước Nga, dưới sự lãnh đạo thiên tài của lãnh tụ V.I.Lênin và Đảng Bolshevik, giai cấp công nhân và nhân dân lao động Nga đã đứng lên lật đổ chế độ Nga hoàng, lập nên nhà nước công nông đầu tiên trên thế giới, mở ra thời đại mới trong lịch sử phát triển của nhân loại và đến nay chân lý của Cách mạng Tháng Mười Nga vẫn sáng mãi.

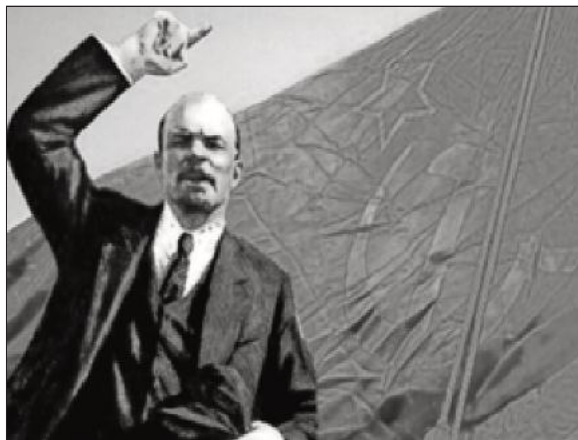
Từ khóa: Cách mạng Tháng Mười Nga, giá trị, chân lý, V.I.Lênin.

Abstract: Under the brilliant leadership of V.I. Lenin and the Bolshevik Party 106 years ago in Russia, the working class and people of Russia overturned the monarchy, establishing the world's first proletarian state, marking a new era in human history. The truth of the October Revolution in Russia remains radiant until today.

Keywords: October Revolution in Russia, values, truth, V.I. Lenin.

1. Đặt vấn đề

Hơn một thế kỷ trước, tư tưởng khoa học của Mác, Ph.Ăngghen được ghi trong Tuyên ngôn Đảng Cộng sản đã trở thành hiện thực trên đất nước Nga - mảnh đất giàu truyền thống văn hoá, nơi đã tích lũy được độ dày kinh nghiệm đấu tranh chống chủ nghĩa tư bản Nga và hơn thế ở đó có một Đảng Bolshevik đứng đầu là V.I.Lênin, một con người có tầm vóc thế giới về trình độ lý luận khoa học và năng lực tổ chức thực tiễn. Chính cuộc tấn công mạnh mẽ đầu tiên của giai cấp vô sản vào một mắt xích trong dây chuyền của chủ nghĩa tư bản diễn ra ở nước Nga đã tự nói lên sự vận dụng đầy sáng tạo của V.I.Lênin và những người cộng sản Nga. Diễn biến của sự kiện Cách mạng Tháng Mười Nga đã được lịch sử ghi nhận và là dấu ấn lịch sử không thể thay đổi, nhưng ý nghĩa đầy đủ là những bài học kinh nghiệm của cuộc cách mạng chấn động địa cầu đó luôn luôn được nhận thức, bổ sung và vận

Ảnh: nguồn Internet

dụng vào thực tiễn. Đặc biệt là sau những biến động dữ dội về chính trị trên thế giới vào những năm 80 - 90 của thế kỷ XX, với sự tan rã của Liên Xô, sự sụp đổ mô hình của chủ nghĩa xã hội ở Đông Âu, chủ nghĩa xã hội lâm vào khủng hoảng thì việc nhận thức giá trị của Cách mạng Tháng Mười Nga càng có ý nghĩa to lớn và cần thiết.

2. Giá trị của Cách mạng Tháng Mười Nga đã ghi vào lịch sử nhân loại là không thể phủ nhận

Loài người đã sống hàng ngàn năm dưới chế độ phong kiến và chế độ tư bản. Trong suốt thời gian đó, một mặt, nhân loại đã tích lũy được một khối lượng không lồ các giá trị vật chất và văn hóa tinh thần, mặt khác, nhân loại cũng tích lũy không ít mâu thuẫn trong lòng nó. Các mâu thuẫn cơ bản giữa người với người trong sản xuất vật chất và trong sinh hoạt chính trị - tinh thần không được giải quyết triệt để đã kìm hãm sự phát triển của xã hội về mọi mặt. Trong đó, chế độ cũ đã gây cản trở rất lớn đến vai trò quyết định và sức sáng tạo vô tận của quần chúng nhân dân đối với lịch sử.

Với sự thành công của Cách mạng Tháng Mười Nga, chủ nghĩa xã hội đã được xây dựng trên đất nước Nga Xô viết và Đảng Cộng sản Nga đứng đầu là V.I.Lênin là những người đi tiên phong trong khai phá con đường quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa cộng sản. Cuộc cách mạng đã mở ra một thời đại mới trong lịch sử nhân loại □ thời đại mà loài người vẫn đang tiếp bước hôm nay. Qua những năm tồn tại và phát triển, chế độ mới đã thể hiện sâu sắc sức mạnh và tính ưu việt của nó. Nhờ sức mạnh và tính ưu việt đó mà Liên bang cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết đã giành thắng lợi trong chống thù trong giặc ngoài, nhanh chóng phát triển kinh tế - xã hội, không ngừng tăng cường quốc phòng - an ninh và đã giành thắng lợi vĩ đại trong cuộc chiến tranh chống phát xít Đức, quân phiệt Nhật Bản, cứu nhân loại khỏi sự huỷ diệt tàn khốc.

Dưới ảnh hưởng tích cực của Cách mạng Tháng Mười Nga, với sự giúp đỡ trực tiếp của nhân dân và quân đội Liên Xô, lực lượng cách mạng của một loạt nước đã thực hiện thắng lợi việc giành chính quyền, xây dựng chế độ mới và hệ thống xã hội chủ nghĩa thế giới do Liên Xô làm trụ cột đã hình thành, lớn mạnh. Cùng với

hệ thống xã hội chủ nghĩa, nhiều nước thuộc địa, phụ thuộc đã giành độc lập và lựa chọn định hướng xã hội chủ nghĩa trong sự phát triển. Đồng thời, sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga, dưới ảnh hưởng tích cực của hệ thống xã hội chủ nghĩa thế giới, phong trào đấu tranh cho hoà bình, dân chủ và tiến bộ xã hội ngày càng phát triển. Có thể nói rằng chính Cách mạng Tháng Mười Nga và hệ thống xã hội chủ nghĩa thế giới đã làm thay đổi bộ mặt thế giới. Chính cuộc Cách mạng vĩ đại trong lịch sử nhân loại và các thành quả của nó sau đó đã tạo nên các tiền đề khách quan và nhân tố chủ quan để hiện thực hoá những ước mơ và khát vọng của con người. Cuộc Cách mạng vĩ đại và chế độ xã hội mà nó chủ trương xây dựng đã phát huy tốt hơn nhiều vai trò quyết định và sức sáng tạo của quần chúng nhân dân với mục đích cao nhất là nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân lao động.

Trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện thực, do không nắm bắt kịp sự phát triển mới của thế giới hiện đại, mô hình đã lựa chọn dần dần bộc lộ những khuyết tật làm trì trệ sự phát triển của xã hội. Đó là một nguyên nhân dẫn chủ nghĩa xã hội đến khủng hoảng trầm trọng. Song không phải vì thế mà có thể phủ nhận tính chất hợp quy luật của cách mạng xã hội chủ nghĩa, phủ nhận tính ưu việt của chủ nghĩa xã hội hiện thực đối với giai cấp công nhân, nhân dân lao động. Dựa trên cơ sở khoa học và những dấu ấn sâu sắc của Cách mạng Tháng Mười Nga và chủ nghĩa xã hội hiện thực trong lịch sử nhân loại, có thể khẳng định Cách mạng Tháng Mười Nga và những thành tựu của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, những chiến công vĩ đại trong các cuộc chiến tranh chống chủ nghĩa phát xít và đế quốc đã có đóng góp cực kỳ to lớn vào sự phát triển của loài người. Hiện nay, tuy chủ nghĩa xã hội vẫn đang trong giai đoạn khó khăn, thách thức nhưng không ai có thể phủ nhận sự đóng góp đó.

3. Bài học kinh nghiệm cách Cách mạng Tháng Mười Nga và quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện thực luôn luôn được những người cộng sản Việt Nam nhận thức và vận dụng một cách sáng tạo

Dân tộc Việt Nam vốn có truyền thống chống giặc ngoại xâm và yêu nước nồng nàn, chính vì vậy mà ngay từ khi thực dân Pháp tiến hành chiến tranh xâm lược Việt Nam, đã có hàng trăm cuộc khởi nghĩa của các lực lượng yêu nước với nhiều xu hướng diễn ra, tiêu biểu là: Phong trào Cần Vương, cuộc khởi nghĩa nông dân ở Yên Thế, Phong trào Đông Du, Phong trào Duy Tân. Mặc dù diễn ra sôi nổi, mạnh mẽ nhưng các phong trào này đã không giành được thắng lợi do lãnh tụ của các phong trào còn hạn chế về nhận thức lịch sử và lập trường giai cấp, chưa có đường lối cứu nước đúng đắn, chưa tập hợp được quần chúng nhân dân để đấu tranh.

Sinh ra và lớn lên trong cảnh nước mất, nhà tan, chứng kiến bao nỗi đắng cay, khổ cực của nhân dân, người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành đã nung nấu quyết tâm tìm một con đường mới để cứu nước, cứu dân, giải phóng dân tộc. Ngày 5/6/1911 từ bến cảng Nhà Rồng, người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành với hai bàn tay trắng đã lên tàu Latouche - Tréville rời Tổ quốc thân yêu, vượt trùng dương đi tìm chân lý cách mạng. Cuộc hành trình trong sáu năm từ châu Á sang châu Âu, châu Phi, châu Mỹ rồi lại trở về châu Âu năm 1917 đã giúp Nguyễn Ái Quốc nhận thức và khám phá ra nhiều điều mới mẻ. Tìm hiểu các cuộc cách mạng ở Pháp, Anh, Mỹ, Người cho rằng, đó là những cuộc cách mạng vĩ đại, nhưng chưa đến nơi: Cách mệnh Pháp cũng như cách mệnh Mỹ, nghĩa là cách mệnh tư bản, cách mệnh không đến nơi, tiếng là cộng hòa và dân chủ, kỳ thực trong thì nó tước lột công nông, ngoài thì nó áp bức thuộc địa⁽¹⁾. Khi Cách mạng Tháng Mười Nga nổ ra và giành thắng lợi năm 1917, mặc dù chưa biết nhiều về cuộc cách mạng ấy, nhưng người thanh niên yêu

nước Nguyễn Ái Quốc đã nhận thấy mình có mối tình đoàn kết với cách mạng Nga và người lãnh đạo cuộc cách mạng ấy. Tháng 6/1923, Nguyễn Ái Quốc đến Liên Xô trực tiếp nghiên cứu về cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga, chế độ xã hội chủ nghĩa và Nhà nước Xô viết, được tận mắt chứng kiến những thành tựu vĩ đại do Cách mạng Tháng Mười Nga mang lại trên quê hương Xô viết. Bằng sự trải nghiệm thực tiễn, Người đã rút ra kết luận: Trong thế giới bây giờ chỉ có cách mệnh Nga là đã thành công và thành công đến nơi, nghĩa là dân chúng được hưởng cái hạnh phúc, tự do, bình đẳng thật, không phải tự do và bình đẳng giả dối như đế quốc chủ nghĩa Pháp khoe khoang bên An Nam. Cách mệnh Nga đã đuổi được vua, tư bản, địa chủ rồi, lại ra sức cho công, nông các nước và dân tộc bị áp bức các thuộc địa làm cách mạng để đập đổ tất cả đế quốc chủ nghĩa và tư bản trong thế giới⁽²⁾. Bởi vậy muốn cách mạng thành công thì phải đi theo con đường Cách mạng Tháng Mười Nga.

Chính sự lựa chọn đúng đắn ngay từ thừa đầu tiên đó đã giúp Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam trong một hoàn cảnh vô cùng khó khăn, chỉ với 5.000 đảng viên đã lãnh đạo nhân dân làm nên Cách mạng Tháng Tám năm 1945 và thành lập Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa - Nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á. Thành tựu đó là kết quả của tinh thần cách mạng sáng tạo, của sức mạnh vô địch của quần chúng nhân dân và hai nhân tố đó sẽ chuyển hoá những tiền đề khả năng khách quan thành hiện thực. Điều đó đã được thực tiễn lịch sử chứng minh và khẳng định, bởi sau khi Liên Xô chiến thắng phát xít, thời cơ lớn đã đến với nhiều dân tộc nhưng không phải ở đâu cũng có thể biến khả năng khách quan thành hiện thực như ở nước ta.

Ngay sau khi Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, chính quyền cách mạng non trẻ đã bị các thế lực đế quốc, phản động bao vây, tấn công từ nhiều phía. Ở miền Bắc, hai mươi

vạn quân Tưởng dưới danh nghĩa quân Đồng minh kéo vào để tước vũ khí quân Nhật, nhưng thực chất là để phá hoại cách mạng Việt Nam, đã gây cho ta nhiều khó khăn. Ở miền Nam, cũng với danh nghĩa lực lượng Đồng minh, hơn một vạn quân đội Anh vào tước vũ khí quân Nhật, nhưng trên thực tế, đế quốc Anh đã giúp thực dân Pháp trở lại chiếm Việt Nam và cả Đông Dương. Quân Nhật đã đầu hàng đồng minh nhưng vẫn còn sáu vạn quân trên đất nước ta. Các thế lực phản động như Việt Quốc, Việt Cách, các lực lượng phản động đội lốt tôn giáo dựa vào thế lực bên ngoài chống phá cách mạng nước ta rất quyết liệt, đời sống nhân dân khó khăn đặt cách mạng nước ta trong tình thế ☐Tổ quốc lâm nguy! Vận mệnh dân tộc như ngàn cân treo sợi tóc. Chính ở những thời điểm đầy cam go, thử thách ấy, ánh sáng và những bài học sâu sắc về củng cố và giữ vững chính quyền Xô viết của Cách mạng Tháng Mười Nga đã rọi chiếu, thức tỉnh, trở thành nguồn cổ vũ lớn lao để Đảng và nhân dân ta vững bước tiến lên, vượt qua mọi gian lao, thử thách, giành những thắng lợi vĩ đại trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc và thống nhất đất nước.

Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược là kết tinh của sự lãnh đạo đúng đắn, sáng tạo của Đảng Cộng sản Việt Nam; sức mạnh vĩ đại của chiến tranh nhân dân, tính ưu việt của cách mạng vô sản, của chế độ xã hội chủ nghĩa và sự giúp đỡ to lớn, đầy hiệu quả của các nước anh em. Các nhân tố đó suy cho cùng chỉ xuất hiện và phát triển dưới ảnh hưởng tích cực của Cách mạng Tháng Mười Nga, của những thành tựu và chiến công của nhân dân Xô viết. Lòng tin của Đảng và nhân dân ta vào xu thế khách quan của Cách mạng Tháng Mười Nga và tương lai của chủ nghĩa xã hội đã giúp cho đất nước chúng ta vượt qua thách thức nghiêm trọng để giữ vững độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Công cuộc đổi mới đất nước được khởi

xướng từ Đại hội VI của Đảng (tháng 12/1986) mới bắt đầu chưa được bao lâu thì phải chịu những chấn động dữ dội từ sự khủng hoảng và sụp đổ của chủ nghĩa xã hội ở các nước Đông Âu, Liên Xô - thành trì của cách mạng thế giới, quê hương của Cách mạng Tháng Mười Nga. Đứng trước khủng hoảng trầm trọng của chủ nghĩa xã hội hiện thực, không ít người cộng sản đã dao động, hoài nghi tính hợp quy luật của Cách mạng Tháng Mười, của chủ nghĩa xã hội. Họ đã phản bội chủ nghĩa Mác - Lênin, phủ định sạch trơn địa vị lịch sử của giai cấp vô sản và bài xích chủ nghĩa xã hội khoa học. Trong hoàn cảnh đó, từ lý luận Mác - Lênin, được hiện thực hóa trên đất nước Xô viết sau Cách mạng Tháng Mười Nga, lại tiếp thêm sức mạnh, trở thành nguồn cổ vũ lớn lao để Đảng và nhân dân ta tiếp tục sự nghiệp đổi mới vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, đổi mới nhưng không thay đổi mục tiêu con đường đã chọn.

Thậm chí ngay cả khi Liên Xô đã sụp đổ, sự biến động chính trị của Liên Xô và tình hình hậu Xô viết vẫn tiếp tục cung cấp cho Đảng Cộng sản Việt Nam và nhân dân Việt Nam thực tiễn quý báu về những nỗ lực khôi phục sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản đối với xã hội, về lựa chọn mô hình phát triển đất nước, về những nguyên tắc kết hợp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, về giải quyết lợi ích giai cấp, dân tộc và quốc tế ☐.

Có thể khẳng định, trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam đã nhận thức đầy đủ vị trí quan trọng của Cách mạng Tháng Mười Nga và đã lựa chọn đi theo con đường đó. Chủ nghĩa Mác - Lê nin và thực tiễn cuộc Cách mạng vĩ đại ở nước Nga đã giúp cho Bác Hồ và Đảng ta vững tin hơn con đường cứu nước, giành lại độc lập dân tộc và lựa chọn đúng con đường phát triển tiếp theo. Đồng thời, với ảnh hưởng tích cực của Cách mạng Tháng Mười, của chiến thắng của nhân dân Liên Xô trong Chiến tranh vệ quốc và sự giúp đỡ trực tiếp của Liên Xô, Đảng và dân

tộc ta đã giành thắng lợi trong Cách mạng Tháng Tám năm 1945, đánh thắng hai đế quốc to, thống nhất giang sơn và xây dựng chủ nghĩa xã hội trong cả nước.

4. Kết luận

Đảng Cộng sản Việt Nam và nhân dân Việt Nam với lòng thủy chung son sắt sẽ mãi mãi biết ơn Cách mạng Tháng Mười Nga, biết ơn V.I.Lênin và nhân dân Liên Xô đã khai phá các mô hình trên các lĩnh vực kinh tế, xã hội để chọn lọc, kế thừa, đổi mới mạnh mẽ với mục tiêu cao nhất là bảo đảm vững chắc cho độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Việc tiếp thu kinh nghiệm trong hoạt động của phong trào cộng sản và công nhân thế giới phải được kết hợp chặt chẽ giữa tính cách mạng và tính khoa học; kết hợp giữa nhận thức sâu sắc các vấn đề lý luận - thực tiễn và việc vận dụng sáng tạo vào hoàn cảnh cụ thể; kết hợp chặt chẽ giữa tiếp thu tinh hoa văn hoá nhân loại và phát huy truyền thống dân tộc. Chính nhờ bản lĩnh vững vàng, trí tuệ khoa học mà Đảng ta và nhân dân ta đã vượt qua thử thách to lớn để đạt những thành tựu đáng tự hào.

Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng sáng tạo lý luận Mác - Lênin, vận dụng sáng tạo lý luận đó vào điều kiện cụ thể của Việt Nam, nhờ đó, công cuộc đổi mới ở Việt Nam, mặc dù diễn ra trong bối cảnh hết sức khó khăn, phức tạp, nhưng vẫn giành được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử. Đại hội XIII của Đảng đã khẳng định: □ Đất nước đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, phát triển mạnh mẽ, toàn diện so với những năm trước đổi mới. Quy mô, trình độ nền kinh tế được nâng lên. Đời sống nhân dân cả về vật chất và tinh thần được cải thiện rõ rệt. Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay⁽³⁾. Các thành tựu quan trọng đáng tự hào của sự nghiệp đổi mới mà toàn Đảng, toàn dân ta đã giành được trong thời gian qua là sự chứng minh sinh động cho tư tưởng cách mạng sáng tạo và khả năng phát huy sức mạnh vô địch của quần

chúng nhân dân trong xây dựng xã hội mới.

Sau 106 năm, Cách mạng Tháng Mười Nga vẫn giữ nguyên giá trị và ý nghĩa thời đại của nó. Vì cuộc cách mạng vĩ đại đó đã đang và sẽ tiếp tục tiếp thêm sức mạnh cho những người cộng sản và nhân dân lao động thế giới trong cuộc đấu tranh vì một tương lai tươi sáng. Thái độ thủy chung của những người cộng sản và nhân dân Việt Nam đối với Cách mạng Tháng Mười Nga và nhân dân Xô viết là sự biết ơn, là niềm tự hào. Chân lý của Cách mạng Tháng Mười Nga sáng mãi không bao giờ phai mờ trong sự nghiệp xây dựng đất nước và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa./.

(1), (2) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., t.2, tr.296, 304.

(3) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.I, tr.103 -104.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Thái Văn Long (2017), *Giá trị của Cách mạng Tháng Mười Nga đối với phong trào cộng sản và công nhân quốc tế*. Tạp chí Cộng sản, <https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/ky-niem-100-nam-cach-mang-thang-10-nga/-/2018/48208/gia-tri-cua-cach-mang-thang-muoi-nga-doi-voi-phong-trao-cong-san-va-cong-nhan-quoc-te.aspx>.

2. Trịnh Anh Tuấn (2022), *Cách mạng Tháng Mười Nga □ Giá trị nhân văn vì sự nghiệp giải phóng con người*. Tạp chí Tuyên giáo, <https://tuyengiao.vn/nguyen-cuu/ly-luan/cach-mang-thang-muoi-nga-gia-tri-nhan-van-vi-su-nghiep-giai-phong-con-nguoi-141595>.

3. Nguyễn Văn Phương, Phạm Văn Quỳnh (2022), *Cách mạng Tháng Mười - Bài học đối với phong trào cộng sản, công nhân quốc tế*. Tạp chí Tuyên giáo, <https://tuyengiao.vn/nguyen-cuu/cach-mang-thang-muoi-bai-hoc-doi-voi-phong-trao-cong-san-cong-nhan-quoc-te-141143>.

4. Ngô Vương Anh (2022), *Kỷ niệm 105 năm Cách mạng Tháng Mười Nga (7/11/1917-7/11/2022) - Nguyễn Ái Quốc với Cách mạng Tháng Mười và Luận cương của Lênin*. Báo Nhân Dân, <https://nhandan.vn/nguyen-ai-quoc-voi-cach-mang-thang-muoi-va-luan-cuong-cua-lenin-post723422.html>.